

Sygn. akt V U 364/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant st. sekr. sądowy Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2018 r. w Kaliszu

odwołania J. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 26 marca 2018 r. Nr (...)

w sprawie J. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 26 marca 2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. D. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 01.02.2018 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla J. D..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 26.03.2018 r. w sprawie (...) odmówił J. D. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji wniósł odwołanie J. D., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.09.1973 r. do 16.08.1994 r. w Państwowym Przedsiębiorstwie (...) w K., na stanowisku laminowacz, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania J. D..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 25 lat, 3 miesiące i 6 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 01.09.1973 r. do 16.08.1994 r. w Państwowym Przedsiębiorstwie (...) w K., na stanowisku laminowacz. Odwołujący miał status pracownika. Obecnie odwołujący pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 01.09.1973 r. do 16.08.1994 r. w Państwowym Przedsiębiorstwie (...) w K., na stanowisku laminowacza.

Odwołujący w okresie od 01.09.1973 r. do 16.08.1994 r. zatrudniony był w Państwowym Przedsiębiorstwie (...) w K.. Zakład powyższy zajmował się budową i montażem oczyszczalni ścieków, produkcją pługów odśnieżnych, produkcją elementów z tworzyw sztucznych: obudów do samochodów tarpan, elementów do oczyszczalni ścieków, kasków dla policji, straży, kierowców. W okresie od 01.09.1973 r. do 31.08.1976 r. odwołujący pracował w oparciu o umowę o naukę zawodu w zawodzie mechanik samochodowy. W okresie od 28.10.1978 r. do 08.10.1980 r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową.

W świadectwie pracy z dnia 16.08.1994 r. dotyczącym powyższego okresu wskazano stanowisko odwołującego: uczeń praktycznej nauki zawodu, od 01.09.1973 r. do 31.08.1976 r. i od 01.09.1976 r. do 16.08.1994 r. laminowacz wyrobów poliestrowych. Odwołujący pracował na dziale, gdzie odbywała się produkcja z tworzyw sztucznych przy użyciu mat szklanych, żywic, pasty WNCH, rozpuszczalników nitro. Na hali panowały trudne warunki z uwagi na używane do produkcji substancje.

W aktach osobowych znajduje się świadectwo pracy w szczególnych warunkach wskazujące, iż odwołujący w okresie od 01.09.1976 r. do 27.10.1978 r., od 03.11.1980 r. do 04.05.1981 r., od 01.04.1986 r. do 31.10.1986 r., od 20.08.1990 r. do 16.08.1994 r. wykonywał pracę na stanowisku konfeksjoner wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, laminowacz – wskazano Wykaz A Dział IV poz. 17 punkt 17 i 26 przepisów ogólnych i Zarządzenia nr. 19 Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 10.11.1986 r. oraz w okresie od 01.11.1986 r. do 19.08.1990 r. wykonywał pracę na stanowisku ślusarz spawacz- wskazano Wykaz A Dział XII poz. 12 punkt 1 tych samych przepisów. Świadectwo to sporządzone jest 4 lata po zakończeniu zatrudnienia przez odwołującego i likwidacji zakładu i podpisał je syndyk. Świadectwo pracy odwołującego sporządzone w 1994 r. przez likwidatora inaczej określa stanowisko, na którym pracował odwołujący. Odwołujący twierdzi, iż nigdy nie wykonywał pracy ślusarza- spawacza, nie miał do tej pracy kwalifikacji i uprawnień. Przez cały okres zatrudnienia po skończeniu praktycznej nauce zawodu odwołujący wykonywał pracę laminowacza. Powyższe potwierdzają świadkowie C. B. i M. S. – osoby, które w całym spornym okresie pracowały z odwołującym.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków C. B. i M. S., akta osobowe odwołującego)

Odwołujący wykonywał pracę laminowacza od 01.09.1976 r. do 16.08.1994 r., z uwzględnieniem okresu służby wojskowej.

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział IV poz.17 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych, stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskali.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2017 r., poz. 1383 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia,

rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stosunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie nie istnieje. Świadectwa pracy w szczególnych warunkach nie wydano odwołującemu. Znajdujące się w aktach osobowych – szcątkowych, świadectwo pracy w szczególnych warunkach nie odpowiada stanowi faktycznemu, chociażby wskazanemu w świadectwie pracy z dnia 16.08.1994 r.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21.09.1984 r, sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu nie doręczono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach, pracę laminowacza z tworzyw sztucznych od 01.09.1976 r. do 16.08.1994

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki konieczne do przyznania emerytury, wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego Sąd orzekł jak w wyroku o zmianie zaskarżonej decyzji i przyznaniu odwołującemu emerytury.

SSO Marzena Głuchowska